

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI POSWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

Prenumerata wynosi Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odosłaniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłać się miesięcznie kop. 60.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy lub jedno miejsce: przed tekstem k. 40, na 2 i 3 kol. po k. 25, na 4 kol. po k. 15. Drobne ogłoszenia po k. 8, za wyraz. Najtansze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50% drożej.

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA przyjmują księgarnia, kantory i biura ogłoszeń w Częstochowie, Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCYJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, II-ga Aleja № 38 — Telefon № 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 3—10 wieczorem. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Filie: w Zawierciu w księgarni p. Z. Hubickiej i w Rakowie u p. A. Witeszczyka. Cena pojedynczego numeru kop. 3.

UWAGA: Ogłoszenia przyjęte po godzinie 6-tej wieczorem kosztują 50 procent drożej.

II-ga ALEJA № 28, — TELEFON № 4-97.

Program od wtorku 21 do piątku 24 stycznia 1913 r. (włącznie)

NA SCENIE

tylko jeszcze przez czas krótki
Występy **Josyfa polskiej** pod reżyserją
W. Wyszowskiego, artysty teatru lubelskiego

Ach ten Lolo!

Farsa w 1-ym akcie.

Zmiana programu we wtorek i soboty

TEATR URANJA

pod zarządkiem A. KRZEMIŃSKIEGO

Przysięga zemsty Wybitny dramat z życia w 3-ich częściach.
Część I-za: Wybuch w laboratorium. II-ga, **Zemsta kobiety.**
Wyszedł jak Zabłocki na nymale (współkomedia).
W mieście i w wsi (komiędze)
Przełomyst ręczny w Indiach (z natury w kol.)
KRONIKA GAUMONT'A - Dziennik chwili bieżącej.

TEATR
II ALEJA 43
Telefon 4-77

TEATR ODEON

R. Krzemieńskiego
Najstarszy w Królestwie
PROGRAM, od środy 22 do piątku 24 stycznia 1913 roku (włącznie)

Przekleństwo dziedziczności

Część I-a Z winy ojca II-ga Straszne skutki III-cia Jeszcze jedna ofiara
Józia chce nauczyć się ślizgać || Dziennik Parthé Nr. 196 b. Ilustr.
(komiczny) || chwili bieżącej

Wybitny
dramat z
życia w 3
częściach.

nad program **Przez miłość do dziewczęcia** (Dramat)

W FOTOPLASTYKONIE MESSYNA
ZMIANA PROGRAMU w środy i soboty

II-ga Aleja
№ 19.
Telefon 334.

TEATR PARYSKI

Kinematograf

PROGRAM. Od wtorku 21 do piątku 24 stycznia 1913 roku (włącznie)

KRONIKA GAUMONT'A Aktualności bieżącego tygodnia (z natury)
GAWRUSZ ODBOBI ŁÓDKĘ — (bardzo komiczne)

Śmierć Święci Zwycięstwo

Piękna Genua (natura) || Nieudana Wycieczka (bardzo komiczne)

na scenie **ROCZNICA Ś LUBU** Konkursowa komedia 1-ym akcie

Anons: w czwartek 30 Stycz. r. h.

Romualda Gierasieńskiego

„Małż o dwóch żonach” Znakomita farsa Kratza w 3 akt.

LEKARZ-DENTYSTA

ARTUR BRONIATOWSKI

Pracuje samodzielnie od godz. 9 do 1: popołudniu od 5 do 7 wiers. Choroby zębów i jamy ustnej.
Wyjmowanie zębów bez bólu.
ZĘBY SZTUCZECNE
I piśtro, telefon Nr. 464.
Aleja I, dom p. Rygockiej.

Dr. Z. Bem

Powrócił na stałe
Przyjmuje chorych jak dawniej od 8-9 rano i od 3-5 p. p.
Choroby wewnętrzne weneryczne i dzieci
Aleja III-cia № 53, telefon 579.

NA GOLGOTĘ.

POWIEŚĆ Z FRANCUSKIEGO.

(Ciąg dalszy)
Mała, bawiąc się właśnie pod gruszą, przybiegła natychmiast do nowo-
przybytej. Ta ostatnia znajdowała się w
słodkim niebie, widząc, że dziecko
je poznało. Ucałowawszy ją długo i
serdecznie rzekła: — Już od lat dziesięciu
jestem zamężną, jestem bezdzietni, a
tak byłabym pragnęła mieć jedno dzie-
cko, a szczególnie dziewczynkę. — Wtedy
zaczęła mi znów mówić o panu i pa-
ni Boissier. — Nie odwieżdżaj już swego
dziecka, nie odpowiadaj mi na listy —
rzekła mi — przyznasz pan że to trochę
szczególnie. Trzeba uwierzyć, że spo-
takło ich coś nieprzewidzianego i że
w skutek tego nie mogą pan zapłacić...
Kto wie? Może nawet byli zmuszeni o-
puścić Paryż, Francję... Wreszcie, panie
Boissier, oświadczyła mi, że byłaby szczę-
śliwa, mogąc się zająć przyszłością ja-
ninki, że pragnęłaby bardzo wychowy-
wać ją przy sobie, w Roure, uważając
ją za swoje dziecko, i że później, za
zawolaniem rodziców malej, przyjełaby
ją za córkę. Odpowiedziałam jej, jak to
powinna byłam uczynić, że mnie to nie
nie obchodzi, że nie mogę porządkować
dzieckiem, które mi powierzono, nawet
wtedy, gdy z tej lub owej przyczyny,
nie otrzymałam wteści ani o ojcu ani o
matce. Widocznie zrozumiała, że mam
śluszną, gdyż rzekła: — Spodziewam się

Dr. Paweł BRONIATOWSKI

Choroby skórne i weneryczne.
Pracuje od 8—11 rano i od 3—7 p. p.
Panie od 2—3 po południu. — Stosuje
wstrzykiwanie wrodziny Salwar-
sanu (HATA 608 i 814).

LEKARZ-DENTYSTA

Pracuje samodzielnie od godz. 9 do 1: popołudniu od 5 do 7 wiers. Choroby zębów i jamy ustnej.
Wyjmowanie zębów bez bólu.
ZĘBY SZTUCZECNE
I piśtro, telefon Nr. 464.
Aleja I, dom p. Rygockiej.

Dr. Z. Bem

Powrócił na stałe
Przyjmuje chorych jak dawniej od 8-9 rano i od 3-5 p. p.
Choroby wewnętrzne weneryczne i dzieci
Aleja III-cia № 53, telefon 579.

Pierwszorzędny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarski i Sztukarski
Częstochowa Aleja III-cia dom
Własny Egz. od r. 1887. Telef. 260
KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI
WYKONWA
RZEZY POMIKI, ROBOTY SUD-
WLANE I KOŚCIANE.
Fabryka posadki cementowej na chedniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu. Ceny Najprzystępniejsze.

Zatwierdzone przez Ministerjum Przemysłu i Handlu

KURSY HANDLOWE

W. NASSALSkiego, w Częstochowie, półroczne, wieczorne dla obojga pci.

Przedmioty wykładane: buchalterja, arytmetyka handlowa, korespondencja prawa handlowe, ekonomja polityczna, geografia handlowa, korespondencja francuska i niemiecka, kaligrafja, stenografia i nauka pisanja na maszynie. — Wykłady rozpoczynają się dniami Lutego 1913 roku. Zapisy przyjmuje informacja u dziekana Kancelarja Kursów ulica Teatralna Nr. 9, w dni od 6 1/2 do 7 1/2. Niedziela i święta od 3 1/2 do 4 1/2 po południu. Na żądanie Kancelarja Kursów wysyła program.

Rejent Edward Kirst w dniu 15 Stycznia r. b. otworzył kancelarję w Kłobucku w domu p. Chrempińskiego, gdzie Sąd gminny.

Spirytus denaturowany do palenia mocy 92°
w cenie 1/2 wiadra 50 kop.

K. Krakowiecki
dawniej

Rektyfikacja Warszawska
II-ga Aleja Nr 24 - tel. 2-53

OSOBY zamieszkałe na prowincji mogą przechodzić listownie naukę: **BUCHALTERJI, Matematyki, Stenografii, Korespondencji, Język obcych i t.p.** Kursy Handlowe GRACYANA PYRKA Warszawa ul. Ś-to - Krzyska - 17 Programy gratis, Można płacić miesięcznie

„Nowy” program.

Nowy Rok nie przeniósł właściwie żadnych niespodzianek w dziedzinie miarowań i odnaceń. Skład Rady Państwa pozostał, wbrew wszelkim pogłoskom, bez zmiany — i przybył jeden nowy członek, minister spraw zagranicznych Sazonow, nie wywrze to jednak żadnego wpływu na stosunki wewnętrzne Izby Wyższej.

Ten status quo u góry został zachowany podobno dzięki interwencji premiera W. M. Kokowcewa. O zachowaniu status quo w polityce wewnętrznej świadoczy również inauguracyjna mowa nowego ministra spraw wewnętrznych, M. A. Maklakowa, wygłoszona d. 31 grudnia na przyjęciu urzędniok ministerjum.

W tym krótkim przemówieniu „programowym”, zwróconym do podwładnych, nowy minister streścił cały swój plan działania w paru słowach — wzmocnienie władzy państwowej.

Musimy przyznać, że hasło to już tracił rynek. Kłóty z naczelnikow rząd nie uwzględnił siłami i całą umiejtnością swą — nie wzmocnił władzy?

Czytał to P. A. Stofypin, autor „sawki na silynch”, tak samo m. ślał i p. A. A. Makarow, — tak samo myślał i ciugi szereg ich poprzednioków. Dłaczęgo więc wciąż trzeba by władze wzmocnić i wzmocnić — bez końca?

Dowiemy się o tym może z metody, którą p. M. A. Maklakow chce gążyć do celu.

Powiedział on dobitnie i wyraźnie: „jedyna droga, wiodąca do celu — to prawo, zatwierdzone i zatwierdzone przez Monarchę”.

Myśl zupełnie słuszną, aby tylko była pełna prawdziwej treści wewnętrznej.

Dłwne, że w mowie inauguracyjnej minister ani jednym słowem nie wspomiał o potrzebach kraju i narodu, którego losy na razie w jego ręku spoczyły.

Wszystko, o czym mówił p. Maklakow, dotyczyło władzy i jeszcze raz — władzy. Określił ją mówca ze wszystkich stron, obdarzył rozmaitymi epitetami: powinna być przychylna, powinna być mocna, powinna być spokojna — i tak dalej...

Wszystko to zapowiada reformę, czy też reformy w składzie osobistym wydziału, lecz nie mówi o polityce wewnętrznej wcale państwowej.

Minister spraw wewnętrznych, co prawda, wygłaszając swą pierwszą mowę miał przed sobą tylko i wyłącznie

swolich urzędnioków, szkoda jednak, że nie wspomiał o społeczeństwie, którym będzie rządził.

Mówił nawet o tym, iż władza winna wierzyc w siebie, a zapomnieli, czy też przemilczał najważniejszy moment: ta władza jest silna, która nietylko sama w siebie wierzy, ale w którą wierzy społeczeństwo... St. G.

Kolej Chelmskiej.

Projekt budowy kolei Chelmskiej w dalszym ciągu jest rozpatrywany w specjalnej komisji, utworzonej z przedstawicieli różnych ministerjów. W kwestji budowy tej kolei złożono w swoim czasie 7 projektów, między innymi złożył projekt ordynat hr. Zamojski i Butler. Wszystkie te projekty zostały odrzucone, ponieważ większość ich projektowała koleję od Lublina przez Zamość do Tomaszowa z pominięciem Chelma. Dla zacie chelmscy natomiast odrzucają ten kierunek z tego głównie powodu, że projektowana kolej kierowana jest na Zamość; miasto powyższe działacze chelmscy uważają za najgłówniejszą twierdzę polskości w przyszłej guberni Chelmskiej i dlatego dążą do zmiany szenia wpływu Zamościa. Tymczasem wszyscy przedsiębiorcy ze względu na finansowych i praktycznych uznają za konieczne kierunek kolei na Zamość, który da najwięcej ładunków przyszłej kolei. Biskup Eułogiusz złożył memorjał, żądając, aby kolej zaczynała się nie w Lublinie, lecz w Chelmie i skierowana została do Dohobyczowa w celu połączenia z koleją we wschodniej Galicji w Sokolu.

Trzymajmy się rodzinnego zagonu.

Największ skarb, jaki Bóg nam dał jest to ziemia rodzinną, ten zagon oozostawiony nam po ojeach, a użytniony hojnie ich krwi i potem. Rolnik reklam swymi uprawa ziemię, a z jej owoców wyżywia nietylko siebie i rodzinę, ale obdziela też niemi inne stany ludzi, którzy zajmują się handlem, przemysłem lub rokdolnictwem, urzędnioków, żołnierzy i uczonych. Niema narodów bez ziemi ojczyste; błada też temu narodowi, który wyzybi się, w jaki bądź sposób, dziedziny przodków. Narody takie, jak naprzykład żydzi, cyganie itp. są tylko szkodliwymi pasożytami tych narodów, poóbród których śledzą.

Jżeli dla każdego narodu ziemia jest klejnotem drogim, to tymbardziej dla nas Polaków zagon ojczysty jest i skarbem i świetłością zarazem, któremu największą winnością i miłością i cześć. Jesteśmy urodem, który wyszedł z roli, gdyż przodkowie nasi, jak była Polska długa i szeroka pracowali prze-ważnie na roli, a odrzynał im od plą-gu tylko wiedzy, kiedy im wstępną najedzinki jak i ziemię chciał zagrabic. Dawny Polak musiał też ziemi bronić przed najazdem i Turka i Tatarszyna i Niemca, stąd w rolniku Polaku rozwinię się musiała i natura rycerza.

Kreca się jednak między nami ludzie złej woli, ludzie przewrotni, którzy dla zysków marnych balamuca, tumanią naszego brata i pokazują mu gdzieś za morskami krainy mlekiem i miodem płynące... Tacy są jak one pajki, co pa-jęczejną nęca błędną muchę na żądło. Co pajkał robi i z muchą — to samo ajent taki robi z obalonym naszym bratem: kupił za psie pleniądze grunt, jego krwawicę, wysłał krew do kroypli i porzucił gdzieś na roztąjnych drogach. Ulepszajmy rolę — pisze „Gazeta włościańska” — na wzór niemieckich osadników oraz tutejszych gospodarstw większych, przez co byt sobie poprawimy. Niebħ tedy gospodarz ale gardził sta-

ranniejszą uprawą choćby nawet niewielkiego ogródku, szczególnie pod miastem, gdyż dobre warzywo z sowsitym zyskiem sprzedaje na targu.

Nie mamy jeszcze jasnego pojęcia o znaczeniu spółek rolniczych, o poszanowaniu cudzej własności, o poczuciu odpowiedzialności wszystkich za jednego, przez to głębia współczucia dla niedoli bliźniego — bo i za mało wierzymy w tą prawdę, że nieszczęście jednego uboży całą wieś, gmię, okolicę...

A czegoż ta, praca na roli nie daje, gdy umiejtnie jest prowadzona? Można śmiało powiedzieć, że wszystko, co jedno do życia człowiekowi potrzebene. Są już u nas, dzieki Bogu, wsie, w których nie brak tych zdobyczy cywilizacyjnych, które czynią tak poeetniemi miasta. Mają czystelnie, szpitale, kasy oszczędnościowe, zakłady rokdolnicze sklepy spółkowie, teatry amatorskie, orkiestry itp.

Biogospławilona jest praca na roli, je-no zapominać jej trzeba, że wymaga dłuży gruntownej znajomości, ciągłe bieżące oka i śledzenia, co inne, szczególnie od naszego narodu w tym kierunku zdziłali.

Nie lekceważymy więc pracy na roli, jeno uważamy ją, jak na to zasługuje — za najszlachetniejszą i najpozyteczniejszą dla naszego własnego i ojczyzny szczęścia.

W Rosji jest postęp.

W przegłozie nowo ocnym „Ruskajaja Molwa”, podkreślając, iż w chwili obecnej zarówno rząd, jak i każda partja polityczna pracuje bez wytycznej, robiąc to, „co wyjdzie” wykazuje zadowolene z rezultatów roku ubiegłego w polityce wewnętrznej, oraz pewien optymizm na przyszłość:

„Duch świata dał czasowi rozkaz sonienia naprzód. Tego hasła wszyscy słuchają... Szczerze i z-goryczą mówimy o braku postępu. Lecz skoro zaczniemy obliczać rezultat roku ubiegłego — widzimy, że znamionuje go zwycięstwo wyraźne. Nie możemy tylko określić, co przez czas dało go nam”.

Utrwalenie ustroju parlamentarnego też jest oczywistem.

„Mając w swym ręku całą siłę fizyczną, przygotowaną była Izba, która postawiła znak równania między 6 sierpnia i 17 października. Otrzymał ją Duma, która rzekła: 17 października to konstytucja bez konstytucji — uznanie przez istniejące prawa zasadnicze ustroju społecznego niemasz w Rosji zdrowego życia politycznego. Takl wyżył walki, w której społeczeństwo, prócz poczucia prawa, nie nie miało, zjawia się bezstronnym wskaźnikiem rozoczy-nającego się zwrotu Historia związane z milonijem 1912 r.”

Po upadku nadziei pokładanych w 4 Dumie, „istniejący ustrój państwowy może być uważany za utrwalony. Obecnie przy najmniej nie można wywnioskować, skąd mogły przyść te siły, które znowu zaczęłyby podtrzymywać tendencje odwrotne. Biegłem rzymczy tendencja „do ceup d'Etat” biurokratycznego o-slabioną została nadzwyczajnie”.

Przeciwno hakatystom.

Czterdziestu ziemian z lubelskiego umieściło w tygodniku „Gazeta rolnicza” pod adresem przedstawicieli krajowych składow narzędi rolniczych i kooperacji rolnej następujące oświadczenie:

„Wobec niestęchanego gwałtu wy-właszczania nas z ziemi Ojczystej w Poznanskiem, społeczeństwo polskie stanowczo i wyraźnie wypowiada się przeciw popieraniu wszystkich wyrobów firm niemieckich, a tem samem i narzędi rolniczych, masowo z Niemiec sprowadzonych do nas przez odnośne reprezentacje krajowe.”

My, niżej podpisani, ziemianie lubelscy, rozumiejąc konieczność popierania tak szeroko podjętej akcji społecznej, oświadczamy, że stanowczo narzędi niemieckich nabywać nie chcemy, a wyróżniać będziemy tylko te firmy, które bezwzględnie zaniechają sprowadzania towaru niemieckiego.”

Zycie możemy uczynić najlepszem i najgorczem, zależnie od tego, czy radość, czy niedolę bierzemy z niego. Smiles

Praca, jak się przekonano, jest wielkim zdobywcą, zbogacą i buduje narody znacznie pewniej, niż najmielsze wojny William Ellery Channing.

Jedna jest droga do spokoju, a tą jest prawda. Shelley.

Telegramy.

(W. A. T., wiadomości z Petersburga, Ag. Tel.)

Nowy gwałt. Kraków, 23. Nowa Reforma” protestuje przeciwko nowemu gwałtowi po licji pruskiej w Poznaniu, dokąd przybyli przedstawiciele policji z Berlina i dokonali rewizji w drukarni gazety „Goniec Wielkopolski” i skonfiskowali drukującą się broszurę o powstaniu 1863 r. Dokonano również rewizji w pobliskich księgarniach.

Manifestacje. Kraków, 23. Obcyli się tu w środek w kościele Marjackim uroczyste nabożeństwo, na którym kazanie wygłosił ks. Janicki. Po południu odbył się uroczyste posiedzenie rady miejskiej, zagajone przez prezydenta, dr. Leo. Następnie odbył się pochód sokółków na cmentarz.

Lwów, 23. Nabożeństwo uroczyste w katedrze celebrował ks. arcybiskup Bilczewski, exorje wygłosił ks. arcybiskup Teodorowicz.

Niezdolność armji. Berlin, 23. W „Lokal Anzeiger” ukazał się artykuł, wskazujący, że niemieckie koleje oficerskie zapatrają się pesymistycznie na zdolność armji niemieckiej, uważając, że Niemcy już dawno nie udoskonalali uzbrojenia, wobec tego, że powiększenie floty przeskazało reformowaniu armji.

Wiedeń, 23. „Zelt” donosi: armja włoska, z powodu długotrwałej i wyczerpującej wojny tripolitańskiej znajduje się w stanie wyczerpania. W razie mobilizacji wykazywały się w różnych oddziałach brak koniecznych kadrow wojskowych dla nowopowołanych i rezerw.

Nowy wice-minister. Petersburg, 23. Ukaz o mianowaniu Dżunkowskiego wice-ministrem spraw wewnętrznych został podpisany. Dżunkowski rozpocznie pełnić obowiązki 2 lutego r. b.

Muskiewskie „Utro Ros.” pisze z powodu ustąpienia Dżunkowskiego ze stanowiska gubernatora moskiewskiego, iż mieszkańcy Moskwy będą go żalowali. Gubernator oczekował się taktem, nie uznawał intrzy i protekcji, dla utrzymania porządku w mieście nie uciekał się do sposobów używanych przez ochranę.

Petersburg, 23. Mianowany wice-ministrem Dżunkowskijskiej będzie, według „Rieczy”, zarządzającym wydziałem policji.

Zmiany odłożone. Petersburg, 23. Projektowane zmiany w minist-rum spraw wewnętrznych zostały odłożone.

Ekspedycja dżumowa. Petersburg, 23. Powrócił z wyprawy do Mongolia dr. Chawkin, który jechał tam w celu zbadania źródeł choroby i sposobów jej zapobiegania.

Dr. Chawkin zamieszkał w wagonie opodal stacji kolei miokolajewskiej. Na drzwiach wagonu widnieje napis: „Wagon ekspedycji dżumowej. Wejście wzbronione”.

Wyprawa trwała półtora roku. Kierownik wyprawy dr. Chawkin jest zadowolony ze swych badań; zdaniem jego epidemia dżumy w kraju Zabajkalskim znacznie słabnie.

Straszny wylew. Suakin 23. Karawaną indyjskich pielgrzymów, zaskoczona w noc przez wylew potoku górskiego, uniesiona została prądem Złutego 350 osób, a 50 uratowano.

Echa katastrofy. Port-Said 23. Kręgi Fern-Hardt, zabrał na pokład dwa oficerów i trzech marynarzy statku rosyjskiego „Estorja”, przywiezionych do Port-Saidu, dokąd przybyli również uratowani przez statek francuski marynarze, w liczbie 30. Ogółem na „Estorji” znajdowało się 42 osoby.

Z Watykanu. Rzym 28. Rząd hiszpański pogodził się z Watykanem i zamianował Cab-tona postem swym przy stolicy watykańskiej. Ojciec św. zamianował nuncjuszem swym w Madrycie księdzę Ragonosi. Poseł rządu niemieckiego w Rzymie, von Jagow”, zamianowany sekretarzem stanu do spraw zagranicznych rządy niemieckiej, przyjęty został przez Ojciec św. i sekretarza stanu kardynała Merry del Vaal na audjencji poezegnanej.

Zdemaskowanie Azafora? Petersburg, 23. „Birn wied.” zamieszczając wiadomości, iż publicysta rosyjski, London, spotkał wypadkowo w S.-Francisko, ukrywającego się tam Azafora, zdemaskował go i zmusił tym sposobem do opuszczenia miasta.

OFIARY

W myśl artykułu p Jurakowskiego z dnia 4. 1913 r. dobrowolna składka na przyt. dla dziesięć sierot. Oddział Mechaniczny fab. „La Czenstochowiec”...
I. Lis rb. 1, M. Czerny kop. 50 Z. Dzieciołowski rb. 1 kop. 10, T. Giszczynski rb. 1.

wiecki k. 30, Włodarski k. 30, M. Kolet k. 10, Szwarc k. 10, J. Walicki k. 30, Rutka k. 30, Rakowski k. 10, Zadorski k. 30, Chruscinski k. 15, E. Nowacki k. 20, M. Pyzalski k. 20, Nowowiejski k. 50, F. Major k. 20, J. Kozłak k. 20, B. Kowalski k. 10, A. Głowacki k. 30, Kozyszycki k. 20, Siwczynski k. 30, J. Szeleg k. 20, Reszke k. 10, Chrananowski k. 20, F. Bednarzycki rb. 1, J. Ocipca rb. 1, M. Jarkiewicz k. 50, T. Fajer k. 25, K. Bator k. 25, A. Halkiewicz k. 25, J. Gronkiewicz k. 30, A. Jasiński k. 20, B. Kosik k. 20, J. Rychter k. 30, S. Szwaia k. 50, F. Mąka k. 20, M. Szeleg k. 20, P. Paluszki k. 30, A. Papka k. 15, K. Kozuch k. 5, S. Wróbel k. 20, E. Lupański k. 15, F. Przytycki k. 15, M. Filipowicz k. 30, F. Gajewski k. 30, J. Truszczyński k. 20, T. Pietrowski k. 30, K. Sobczyk k. 40, W. Szymczak k. 15, T. Jeruzska k. 15, S. Walczyk k. 15, M. Adamczyk k. 15, Kolodziejczyk k. 10, C. Ura k. 20, J. Gzywnowicz k. 20, J. Dzarczycki k. 20, W. Miłowski k. 50, M. Marcinkowski k. 20, St. Andrzejewski k. 30, A. Pietrzakowski k. 50, St. Koruch k. 10, Gajewicz k. 31, Wac. Nowakowski k. 25, Wiedera k. 5, W. Miłowski k. 50, A. Kisiel k. 20, M. Kadłubek k. 15, Bezimiennie k. 15. Bezymiennie k. 20.

k. 15, M. Ujma k. 15, J. Ujma k. 10, M. Kowalczyk k. 10, Fr. Działek k. 5, J. Sutyra k. 6, P. Wozniak k. 4, E. Myga k. 20, J. Grawa k. 10, B. Ciura k. 5, T. Jurek k. 5, A. Pasieka k. 3, J. Kijak k. 10, J. Świdwerski k. 9, P. Droza k. 10, T. Stempień k. 10, M. Kowalczyk k. 8, P. Gnych k. 2, B. Buszyński k. 10, A. Kowalczyk k. 5, W. Wiczeorek k. 10, J. Bielawski k. 50, St. Dębski k. 13, A. Szwarc k. 5, W. Maston kop. 5, A. Rutek k. 18, drak kop. 5, A. Rutek k. 19, A. Turak k. 18, Siwon k. 6, J. Kozłak k. 5, W. Marek 20, J. Wisniewski k. 4, A. M. Osunek k. 15, S. Wiewior k. 15, M. Secówka k. 20, St. Zagorowicz k. 5, J. Wurst k. 2, J. Synoradzki k. 5, J. Smolarek k. 5, A. Stolarczyk k. 4, J. Malądyna k. 5, J. Kurzelewski k. 10, A. Slawski k. 1, J. Świerczyński k. 5, St. Jaron k. 10, J. Wojtasik k. 5, W. Bodnarek k. 5, T. Sili k. 6, P. Gapi k. 3, J. Dobosz k. 10, E. Łoncki k. 3, A. Kielan k. 3, J. Krzyżkowski k. 10, L. Pacuta k. 20, A. Zagoradzan k. 10, J. Knapiak k. 2, J. Jendrasik k. 3, A. Marszałek k. 2, E. Redczki k. 10, J. Szuka k. 6, J. Skrzypczak k. 10, W. Piękowski k. 20, J. Winiszewski k. 20, W. Wiszycy k. 20, J. Pawlak k. 15, M. Szeleg k. 3, P. Dusiej k. 5, J. Stolarczyk k. 5, M. Kiliński k. 5, K. Ciura k. 5, J. Nowak k. 15, J. Fabiański k. 5, A. Dyma k. 5, K. Włodarczyk k. 15, P. Ziemiak k. 15, M. Kysiel k. 3, M. Borowik k. 3, F. Modrzak k. 5, A. Kochel k. 3, A. Nabilek k. 3, W. Synowicz k. 15, J. Dąbrowski k. 10, A. Kima k. 5, J. Zych k. 3, L. Wacowski k. 15, P. Stachórski k. 10, J. Morzyk k. 10, A. Figarłowicz k. 2, P. Kot k. 3, Fr. Bajdor k. 15, A. Jendryga k. 15, J. Gorzałek k. 20, B. Węgrzyn k. 10, B. Pruszyński k. 10, P. Rajczyk k. 10, Drogosz k. 20, F. Rozpondek k. 8, J. Pańska k. 10, A. Kosmowski k. 2, W. Kałuża k. 12, J. Szewczyk k. 3, J. Kwiatkowski k. 3, F. Zwolski k. 2, F. Brzeski k. 6, P. Michalik k. 5, W. Kowalczyk k. 5, A. Sikora k. 20, J. Gomulach k. 20, R. Zagodziński k. 10, M. Romba k. 5, I. Olejnik k. 10, St. Horbielak k. 5, P. Węgrzyn k. 6, M. Iwanicki k. 20, B. Krzyżkowski k. 10, S. F. Juszczyk k. 3, W. Gaźla k. 5, M. Krawczyk k. 4, L. Filipowicz k. 15, A. Rysiński k. 5, M. Maj k. 15, A. Bielawski k. 20, F. Jendryga k. 3, K. Jeziorowski k. 10, St. Caban k. 3, J. Kolodziejczyk k. 5, T. Ganda k. 3, J. Wach k. 10, St. Sierka k. 5, Fr. Dobosz k. 5, J. Liberda k. 10, St. Krąpiński k. 5, St. Liwoch k. 3, J. Kondyś k. 3, J.

Samiec k. 15, St. Janik k. 10, J. Kulński k. 3, S. Duda k. 20, E. Socha k. 5, P. Sobota k. 2, Gomulach k. 20, J. Kowalczyk k. 15, J. Ceban k. 5, J. Rozpondek k. 5, Domagała k. 4, M. Benduch k. 4, F. Matek k. 5, F. Szeleg k. 20, R. Kisiel k. 18, F. Lang k. 5, T. Kotodziej k. 20, St. Kolodziej k. 10, J. Pałac k. 10, J. Koziej k. 10, A. Szwarc k. 15, W. Mesjasz k. 20, F. Wozniak k. 20, R. Jasiewicz k. 15, J. Misza k. 10, E. Pawlak k. 15, Fr. Kowalczyk k. 10, E. Wolski k. 15, J. Koticz k. 5, Tobera k. 15, T. Szewcowa k. 15, J. Krakowicki k. 5, J. Mizera k. 5, F. Tomaszewski k. 5, J. Ziembik k. 5, A. Łyszak k. 3, S. Sosnowski k. 4, M. Pala k. 5, L. Stracyński k. 2, M. Gomulach k. 2, F. Działek k. 2, J. Działek k. 3, J. Miszczak k. 3, J. Labocha k. 3, W. Ujma k. 3, Fr. Ujma k. 3, J. Gorzałek k. 5, J. Krakowski k. 3, P. Stain k. 2, T. Orlikowski k. 2, J. Ujma k. 4, J. Skalik k. 3, R. Szymczak k. 3, R. Kurzelewski k. 5, P. Jata k. 5, J. Szeleg k. 4, J. Kijak k. 5, J. Misza k. 10, A. Sosnowski k. 6, W. Ziemia k. 6, I. Bielawski k. 3, B. Hochaus k. 3, F. Gryzbek k. 5, P. Frankowski k. 3, J. Skalik k. 5, S. Płota k. 5, I. Prytułski k. 3, St. Krakowski k. 3, J. Węglowski k. 3, W. Dudek k. 5, J. Maston k. 15, A. Jaskiewicz k. 10, W. I. Gapi k. 20, J. Gajzner k. 5, K. Dyński k. 20, J. Wolski k. 15, I. Wolski k. 5, J. Wolski k. 5, W. Stochel k. 9, A. Marszałek k. 20, I. Bogacz k. 30, J. Sztajner k. 10, I. Zak k. 5, J. Malszko k. 15, W. Koniczek k. 10, A. Koniczek k. 10, W. Liwerda k. 10, M. Bajczyk k. 10, J. Leśniak k. 3, J. Gauszka k. 5, J. Szwarc k. 10, T. Nocoń k. 3, T. Pietrzak k. 3, J. Gałuch k. 4, J. Pionoch k. 2, J. Kuterek k. 3, J. Skowron k. 15, J. Borowik k. 5, A. Gorzałek k. 5, L. Goldziak k. 5, J. Ziembik k. 5, J. Adamus k. 10, Fr. Gapi k. 3, A. Synoradzki k. 5, M. Bartnicki k. 10, M. Dziubanda k. 10, J. Majewski k. 15, A. Leszczynski k. 15, A. Janik k. 10, J. Piasecki k. 5, J. Dobosz k. 15, L. Kowalczyk k. 5, M. Leszczyński k. 50, S. Jung k. 30, J. Bomba k. 5, J. Zwolski k. 5, J. Walenta k. 30, P. Poinicki k. 15, J. Klimas k. 5, M. Szeleg k. 10, R. Matmas k. 4, Jendryga k. 15, H. Klein k. 15, J. Jendryga k. 5, Palka k. 20, A. Miarka k. 15, A. Staniar k. 15, A. Liwoch k. 5, A. Radomski k. 10, St. Czerwik k. 5, Fr. Marchewka k. 5, Bezymiennie k. 10.

M. SOROSZCZUK
Generalny przedstawiciel fabryki maszyn
WOLF & Cie w Güben.
WARSZAWA Hoża № 25.
POLECA: Maszyny do wyrobu dachówki i cegły cementowej, Formy do wyrobów kregów studziennych
FARBY CEMENTOWE
Ceny niskie! Warunki przystępne!

Otarty został
HOTEL-PALAST w Łodzi
róg Działowej i Widzewskiej
3 minuty od głównej stacji kolejowej
150 wykłintnie urządz. apartamentów od 1 rb. na dobę.
Ostatni wyraz komfortu i higieny
Windy elektryczne, ogrzewanie centralne, sygnalizacja amerykańska, uwydatnienie pokojowe z wodą bieżącą, telefony, wanny, podwójne drzwi etc.
Przy hotelu wydział posztowy, czytelnia, sala muzyczna, restauracja, fryszer i przystanek tramwajowy.

TAPICER
R. OZIEMBŁO
w Częstochowie, III Aleja NT. 52.
Posiadam otomany dywanowe garnitury mahoniowe i całe kryte kozetki szesnąg. Oraz przyjmuje obstalunki na meble w różnych fazonach. Zakładanie firanek portjer krajanie pokrowców pakowanie mebli.
Ceny przystępne.

Fracownia ubiorów damskich
MISTRZYNI CECHOWEJ
LUCJI JURASZEK
w Częstochowie, Aleja II 36, m. 13.
Wykonywa wszelkie roboty wchodzące w zakres krawiectwo, jako to: Suknie, kostjumy, okrycia, mundury i ubory dzienne podług najwiecej mody.
Przy pracowni szkola kroju i szycia (metoda Wortha), po ukończeniu szkola, uczennice otrzymują dyplom krawiecki.
Ceny przystępne - wykończenie solidne.

Szkola
tanośw wyuczony bez względu na zdolności najnowszych tanośw salonowych teoretycznie i praktycznie w sali „Lutnia” w Wotrix, Piątki, i Niedziele od 7-11 wiecz.
Przyjmuje zapisy na świeże komplety.
Zaraz
do wynajęcia pokój z kuchnią i duże dwa siza przy ul. St. w fabryczce Warszawskiej 37 wiadomość w składzie według Borowiański 3884

De wynajęcia
Lokal parterowy w podwórzu odpowiedni na skład Magazynu pracowni lub kantor. Tamże suteryny odpowiednie na skład Wjadomości Il-ga Aleja Nr. 23 Straz w 4 4e. 3123

Sklep
spożywczo dystrybuojny do sprzedania Wiadomości w Administracji 3127

Potrzebna
kaszjerka pól dnia 10 rb. miesiecznie Ofiary Admin Gołca lit. B. E. W. 3129

Lokal
1 pokój z kuchnią i wadocigiem zaraz do wynajęcia. Dobra rog koiwskowski 3185

Wyżet
duży krótkowłosy rasy niemieckiej do sprzedania Wiadomości Dojazd № 19 wozny z Tow. Dobroczynności. 12023

Podaje
się do publicznej wiadomości, że przy 7-mio kil. szkole komercyjnej w Częstochowie, na warunkach przystępnych dla każdego otwierają się pensjaoniat dla zamiejscowych uczniów. Pensjonarzem zapewnić troskliwą opiekę, przyzwoite utrzymanie, pomoc w naukach i konwersacją w językach francuskim i niemieckim. Lokal obszerny z gładkim czern oświetleniem. 0162

LEKARZ DENTYSTA
Br. MUSZYŃSKI
w Częstochowie.
III Aleja № 67 tel. 149.
dom W-go Basilewicza
specjal. złote plomb, złote szty, złote korony i t. d.
Przyjmuje od 9-1 i od 3-7. Do 10 rano niezamknięte bezpłatnie.

Regina Mamłokówna
lekarzka-dentystka
Teatralna 13 m. 3.
Przyjmuje od 9-1 rano i od 3-7 w.

Doktor BRAUNFELD
powrócił - i znowu przyjmuje choroby z chorobami wewnętrznymi i nerwowymi
III Aleja 67 Telefon 398

Salon Gorsetów
"HYGIENA"
II Aleja № 29, tel. 4-78
Mam zaszczyt za-wiadomić Sz. Panię, iż nadeszły świeże modele i materiały paryskie w bogatym wyborze
Ceny umiarkowane.

Sanki
i parochi dla wydziału Teatr. 1841
Biuro budowlane. 841
Młoda
panna poszukuje sąsiadki kieszki lub ekspedientki Obierzana z ekspedjentki składu aptecznego. Zgłoszenie do Administracji Gołca. 3143

Z powodu
wyjazdu sprzedam tkaniny Krakowską Angielską Brykową przędzy (także fuzję traktowaną) można od Niedzieli do Środy ulica Cerkiewna Nr. 5. 842

Potrzebne
zarsz zdolne i wykwalifikowane osoby do spraz za dobrem wynagrodzeniem do pracowni sukien damskich „Ewelina” II Aleja Nr. 32 m. 17. 843

Młody
człowiek poszukuje jakiejkolwiek posady języka polski, rosyjski, francuski, ewentualnie niemiecki. Korespondencja, buchalteria pisanie na maszynie - Świadectwa z ub. Pracowni w Administracji 845

Zdolna
krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych Wiadomości w Dzienniku 844

Hurtowe Składy Stowarzyszenia
Kupców Chrześcijan pod firmą
"OBRONA"
w Częstochowie ul. Ogrodowa Nr. 11
Są najlepszym źródłem zaopatrywania się w towary Kolonialną spożywcze Cena na wszystkie artykuły rynkowa, (najniższa)
Wyłącznie sprzedają cukru z trzech pierwszorzędnych cukrowni Lublin, Miłojów i Nieleśdew.

Objawczy na rejon Częstochowski wyłączną reprezentację
Towarzystwa Akcyjnego Zakładów Ceramicznych „DZIEWULSKI i LANGE”, w Opocznie.
Ośmielam się uprzejmie prosić W. W. P. P. Odbiorcę - i zaskawe wcześniejsze zamawianie potrzebnej Im posadzki terrakotowej, jako t. z. licówek i płytek glazurowanych.
Zdzisław Ryłski
Częstochowa, Aleja II-ga № 20-telefonu 93.
Redaktor i Wydawca F. D. WILKOSZEWSKI
Kierownik Literacki F. J. GALINSKI
Drak. F. D. WILKOSZEWSKIEGO w Częstochowie